

دولت و طاسیان

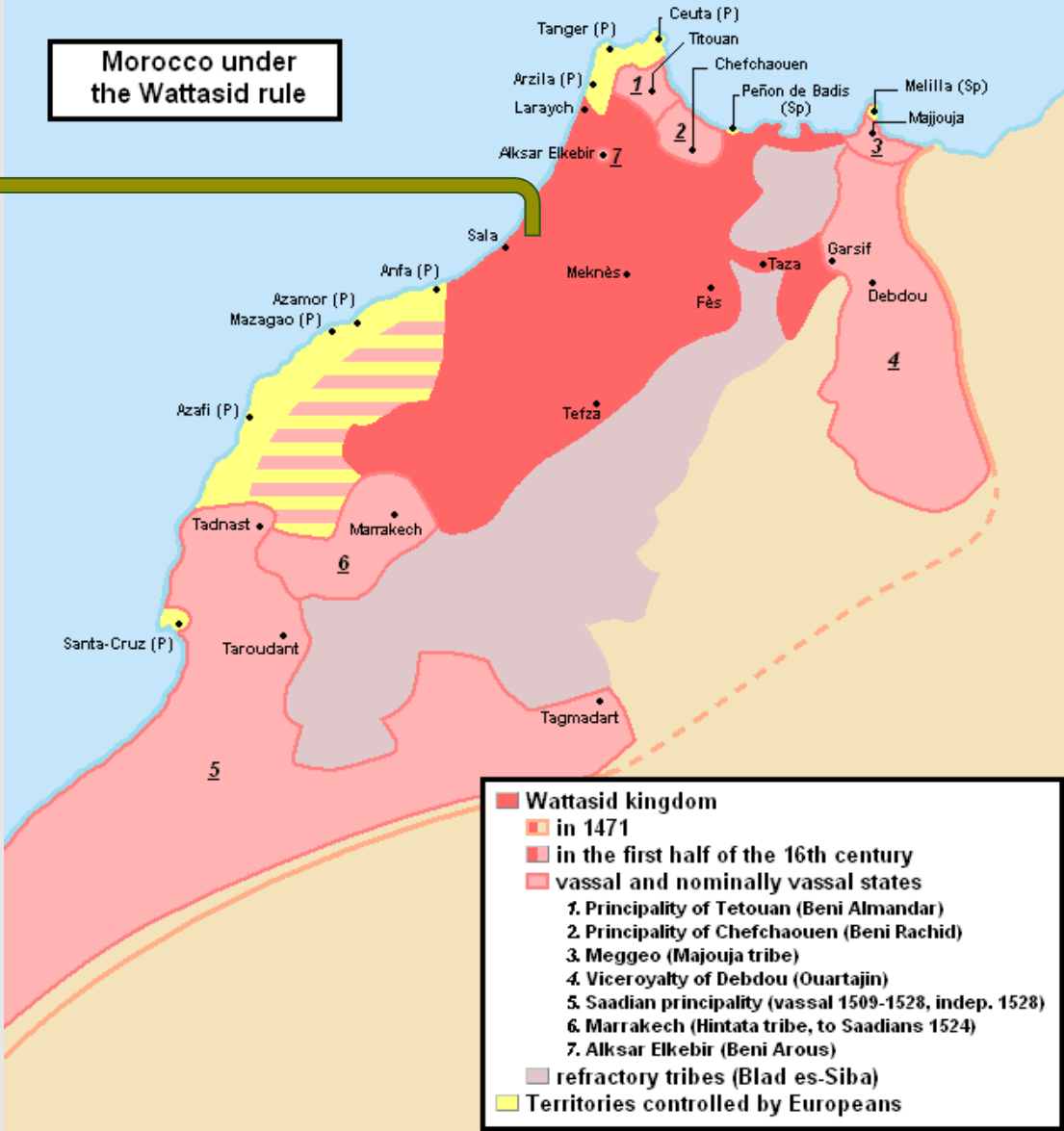
۸۳۱ - ۵۹۵۷ / ۱۴۲۷ - ۱۵۵۰ م

تهیه و تنظیم : راهله یزدانی خامنه

کازابلانکا، دروازه ورودی به مراکش
Microsoft Office User, 11/21/2020

MOU2

Morocco under the Wattasid rule

مغرب در دوره ی وطاسیان

فهرست مطالب

❖ آغاز کار و طّاسیان

وزرای و طّاسی

سلاطین و طّاسی

نبردهای و طّاسیان با پرتغالیها

تصوّف و نقش آنان در رویارویی با مسیحیان و و طّاسیان

مغرب پس از پایان کار و طّاسیان

آغاز کار و طّاسیان

و طّاسیان سلسله ای از بربرهای زناته، در شمال آفریقا، منتسب به شاخه و طّاس بن فجومی بن جرماط بن مرین و از عموزادگان مرینیان بودند.

با به حکومت رسیدن مرینیان در فاس، و طّاسیان بعنوان فرمانبرداران آنان در جنوب بلاد ریف در غرب وادی مَلویّه بودند.

و طّاسیان ابتدا به صورت وزیر و نایب السلطنه و سپس به صورت سلطان به قدرت رسیدند.

بعد از ترور ابوسعید عثمان (ابومحمد عبدالحق)، ابوزکریاء یحیی بن ابی زیان و طّاسی به عنوان نایب السلطنه فرزند عبدالحق قدرت را در دست گرفت.

در مدت سی سال حجابت و نایب السلطنتی ابوزکریا یحیی و طّاسی، و طّاسیان ثابت کردند که به حکومت سزاوارند.

و طّاسیان به واسطه قهرمانیهای خود در جنگ با مسیحیان برای حکومت خود مشروعیت کسب کردند.

و طّاسیان از سال ۸۳۱ ه.ق تا سال ۹۵۷ ه.ق یعنی تا زمانیکه سعدیان، حکومت بنی و طّاس را از میان بردند بر مغرب اقصی فرمانروایی کردند.

وزراء (نايب السلطنه)
وطّاسى

١. ابوزكريا يحيى بن زيان وطّاسى
٨٥٢-٨٣١ هـ / ١٤٢٧-١٤٤٨ م.

٢. على ابن ابى الحجاج يوسف بن منصور بن زيان وطّاسى
٨٥٢-٨٦٣ هـ / ١٤٤٨-١٤٥٩ م.

٣. محمد اول (ابوزكريا يحيى) بن يحيى بن زيان وطّاسى
٨٦٣-٨٧٥ هـ / ١٤٥٩-١٤٧٠ م.

۱. ابوزکریا یحیی بن زیان وطّاسی: ۸۵۲-۸۳۱ هـ / ۱۴۲۷-۱۴۴۸ م.

❖ ابوزکریا یحیی بن زیان وطّاسی در سال ۸۴۳ هـ / ۱۴۳۹ م تحت نام وزیر، نیابت سلطنت و قیومیت عبدالحق بن ابی عثمان یوسف مرینی را به عهده گرفت.

❖ او مردی توانا، پرتلاش و دادگرو بود. وزارت او بیش از ۲۰ سال به درازا کشید.

❖ او موفق شد تا تازیان ناحیه شاویه را در سال ۸۵۲ هـ.ق / ۱۴۴۸ م مجدداً به اطاعت حکومت در آورد.

❖ در همین سال (۸۵۲ هـ) گروهی از همین تازیان با نام تازیان آنقاد موفق به قتل ابوزکریا شدند.

۲. علی ابن ابی الحجاج یوسف بن منصور بن زیان وطّاسی ۸۵۲ - ۸۶۳ هـ / ۱۴۴۸ - ۱۴۵۹ م.

• او فردی توانا و دادگر بود.

• تثبیت قیومیت بنی وطاس بر بنی مرین و اداره امور دولت به دست وطاسیان در دوران وزارت او

• وزیر علی وطاسی به سال ۸۶۳ هـ / ۱۴۵۹ م در تامسنا وفات یافت.

۳. محمد اول (ابوزکریا یحیی) بن یحیی بن زیان وطّاسی
۸۶۳ - ۸۷۵ / ۵ - ۱۴۵۹ - ۱۴۷۰ م

❖ سومین حاجب و وزیر وطّاسی؛ و فرزند یحیی بن زیان.

❖ او طرفداران خود را در مناصب حکومتی گماشت.

❖ او کارهایی کرد که سبب برانگیختن خشم مردم شد.

❖ دوران وزارت او بیش از ۷۰ روز به طول نینجامید.

❖ او در آیینهای متداول کشورداری تغییر ایجاد کرد.

❖ او بدست سلطان عبدالحق کشته می شود.

سلاطين و طاسى

١. ابو عبدالله شيخ محمد بن يحيى ١٤٧٢ - ١٥٠٤ م
٢. ابو عبدالله البرتقالى (پرتغالى) محمد بن محمد ٨٧٥ - ٥٩٣١ / ١٥٢٦ - ١٥٠٤ م
٣. ابوالحسن ابوحسن على بن محمد ١٥٢٦ م
٤. ابوالعباس احمد بن محمد ٩٥٧ - ٥٩٣١ / ١٥٤٥ - ١٥٢٦ و ١٥٤٩ - ١٥٤٧ م
٥. ناصر الدين القصرى محمد بن احمد ٥٩٥٧ / ١٥٤٧ - ١٥٤٥ م
٦. ابوالحسن ابو حسون على بن محمد ٥٩٦١ / ١٥٥٤ م

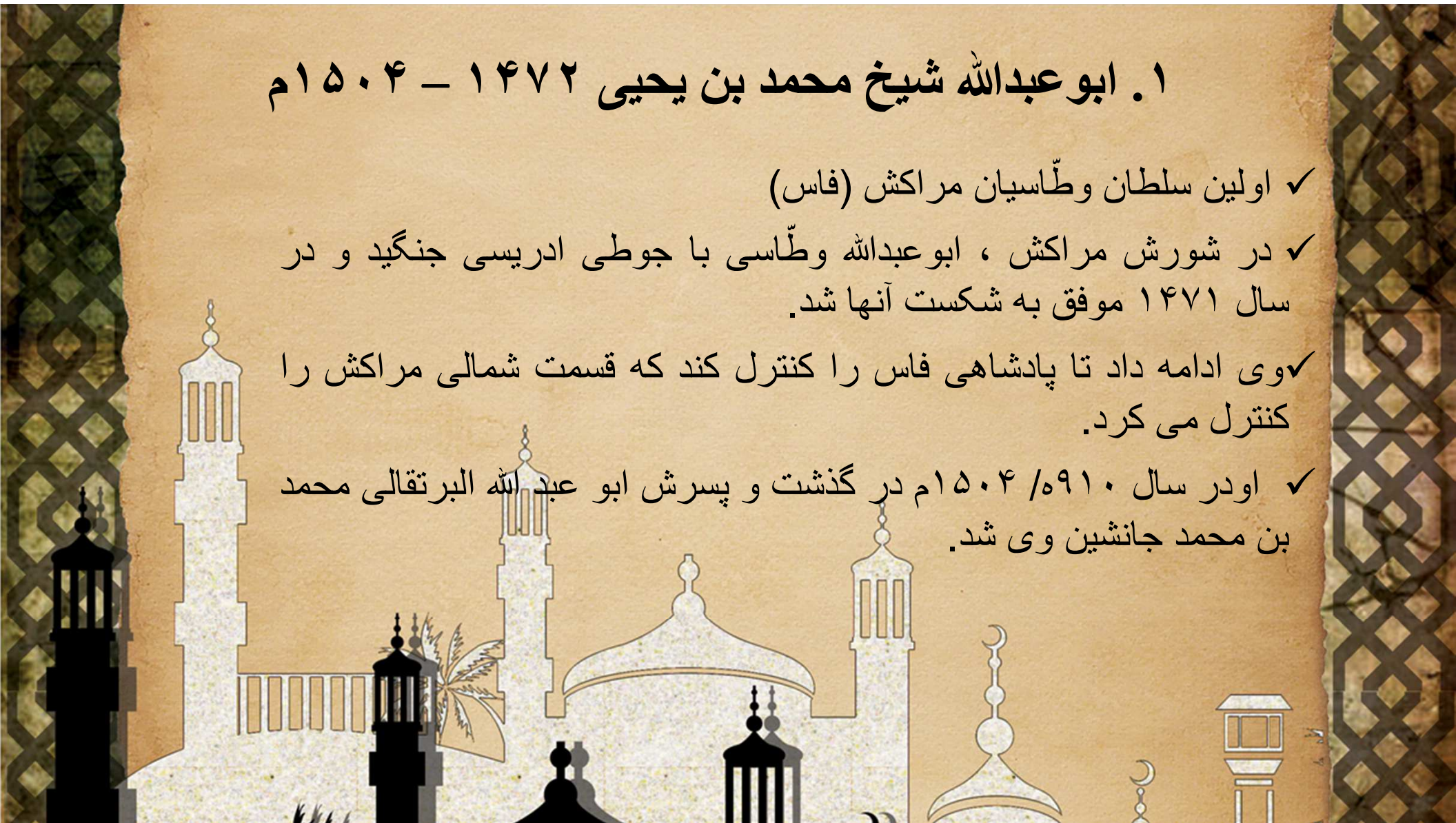
۱. ابو عبدالله شیخ محمد بن یحیی ۱۴۷۲ - ۱۵۰۴م

✓ اولین سلطان و طاسیان مراکش (فاس)

✓ در شورش مراکش ، ابو عبدالله و طاسی با جوطی ادیسی جنگید و در سال ۱۴۷۱ موفق به شکست آنها شد.

✓ وی ادامه داد تا پادشاهی فاس را کنترل کند که قسمت شمالی مراکش را کنترل می کرد.

✓ او در سال ۱۵۰۴ / ۹۱۰ هـ در گذشت و پسرش ابو عبد الله البرتقالی محمد بن محمد جانشین وی شد.

۲. ابو عبدالله البرتقالی (پرتغالی) محمد بن محمد ۸۷۵ - ۹۳۱/۱۵۲۶-۱۵۰۴م

- ابو عبدالله محمد بن محمد دومین سلطان و طاسیان است.
- ابو عبدالله به دلیل اینکه هفت سال در اسارت پرتغالیها بود، از این رو به پرتغالی ملقب گشت.
- او وقتی به حکومت رسید در جنگ با پرتغالیان تلاش کرد.
- از جمله کارهای او یک تلاش ناموفق برای بازپس گرفتن مراکش در سال ۹۳۰/۱۵۲۴م از دست سعدیان داشته است.
- وی در سال ۹۳۲/۱۵۲۵م درگذشت.

۳. ابوالعباس احمد بن محمد

۹۵۷-۵۹۳۱ / ۱۵۴۵-۱۵۲۶ و ۱۵۴۹-۱۵۴۷ م

❖ ابوالعباس احمد بن محمد وطّاسی یا ابو العباس الوطّاسی، که در خلال سالهای

۱۵۲۶ تا ۱۵۴۵ و ۱۵۴۷ تا ۱۵۴۹ سلطان وطاسیان مراکش بود.

❖ وی در سال ۱۵۴۵ توسط رقبای جنوبی دستگیر و به اسارت درآمد و در سال

۱۵۴۷ آزاد و به سلطنت بازگشت.

❖ برقرای رابطه با پادشاه فرانسه مبنی بر به توسعه روابط تجاری.

❖ اسارت سلطان احمد توسط سعدیان در سال ۱۵۴۵ م.

۴. ناصرالدین القصری محمد بن احمد
۱۵۴۵-۱۵۴۷ / ۵۹۵۷ م

❖ ناصرالدین القصری محمد بن احمد از سال ۱۵۴۵ تا ۱۵۴۷
سلطان و طاسیان بود.

❖ وی به مدت دو سال در زمان دستگیری پدرش به سلطنت رسید.

۵. ابوالحسن ابو حسون علی بن محمد ۵۹۶۱ / ۱۵۵۴ م

- ابوالحسن ابو حسون علی بن محمد، وی سومین و آخرین تن از ملوک بنی و طّاس در فاس بود.
- در سال ۹۳۲ هـ . ق . پس از درگذشت برادرش محمد بن محمد به پادشاهی رسید.
- دستگیری توسط برادرزاده اش ابوالعباس احمد بن محمد پرتغالی در سال ۹۳۲ هـ .
- پناهندگی به الجزایر بخاطر استیلاي سعدی ها بر فاس در سال ۹۵۶ هـ .
- همراه ساختن ترکان با خود به منظور دست یابی بر فاس.
- حمله دوباره سعدیان بر فاس و کشته شدن ابو حسون و انقراض و طّاسیان در سال ۹۶۱ هـ .

نبردهای و طّاسیان با پرتغالیها

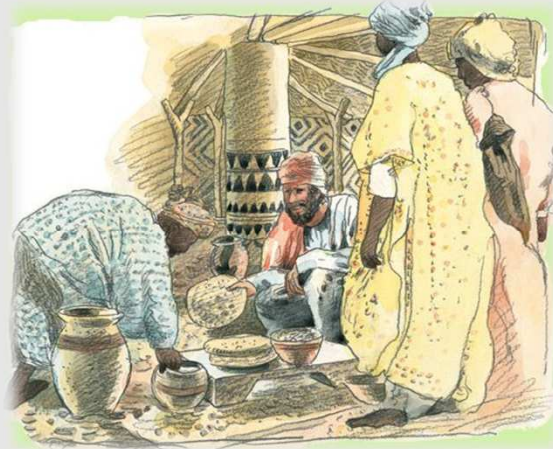

□ علت حملات پرتغالیان به مغرب

□ نبردهای و طّاسیان با پرتغالیها

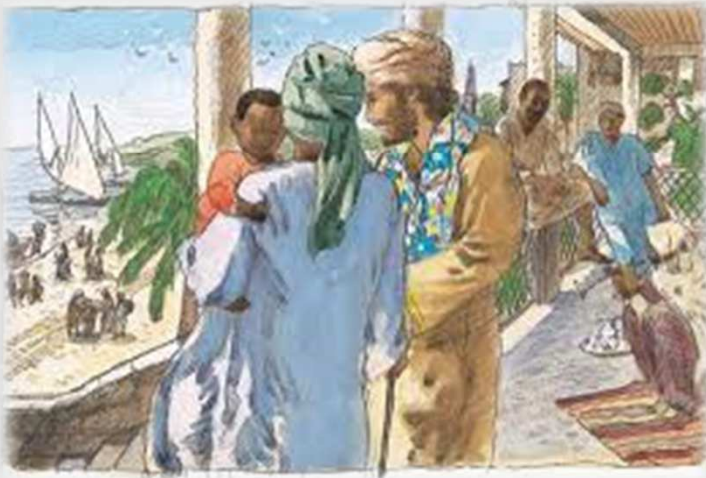
□ علت توقف اشغال مناطق ساحلی توسط پرتغالیها

علت حملات پرتغالیان به مغرب

• اولاً انگیزه های تجاری

• دوماً انگیزه های دینی

• سوماً انگیزه های سیاسی

نبردهای و طّاسیان با پرتغالیها

○ تجاوزات پرتغالیان به سرزمینهای مسلمانان در روزگار و طّاسیان توسط آلفونسوی پنجم، خوان، خوان دوم و دون مانوئل بوده است.

○ در طول دوران حکومت و طّاسیان بارها شاهد تصرف و حمله پرتغالیان به مناطق مختلف در شمال آفریقا هستیم.

○ بعضی از این شهرها و مناطق گاهی چندین بار تصرف و آزاد می شد.

شهرها و مناطق تصرف شده و یا آزاد شده در طول دوران و طاسیان

■ بندر آنفی (دارالبيضاء)؛

■ دماغه طوفانها (امیدنیک)؛

■ موزامبیک، مومباسا و مالیندی، کالیکوت؛

■ خاک جدید (واقع در میان آزمور و تیط)؛

■ آسفی؛

■ اغادیر،

■ آزمور؛

■ رباط آسفی؛

■ معموره (محمدیّه)

■ حمله ای بزرگ در شمال آفریقا (فاس)؛

■ القصر الصغیر (قصر المجاز یا قصر

المصوده)؛

■ طنجه؛

■ سبته ؛

■ اصیلا؛

■ اقلیم هبط؛

■ عرائش؛

علت توقف اشغال مناطق ساحلی توسط پرتغالیها

- نداشتن قوای کافی و لازم را برای ادامه اشغال در سواحل آفریقا
- تلاش برای یافتن مناطق سهل المنال تر و دستیابی به منابع ثروت و تجارت در سواحل آفریقا
- احساس ترس پرتغال از قشتاله

تصوّف و نقش آنان در رویارویی با مسیحیان و وطّاسیان

• سابقه طریقه های تصوف در مغرب (شمال آفریقا)

• جنبش طریقت های تصوف و نقش سیاسی و نظامی آنان

مغرب پس از پایان کار و طاسیان

□ مغرب

□ و طاسیان

□ شرفای سعدی

□ پرتغالیان

باتشکر از توجه شما

